

Отже, накладену нотаріусом заборону на транспортний засіб не можна віднести ні до "іншого договірної обтяження", ні до "іншого обтяження рухомого майна, яке кваліфікується як забезпечувальне". Тобто, можна зробити висновок, що заборона на транспортний засіб, накладена нотаріусом, не є приватним обтяженням.

Публічним є обтяження рухомого майна, яке виникає відповідно до закону або рішення суду. До публічних обтяжень ми можемо віднести:

- застава;
- накладення арешту на рухоме майно на підставі рішення суду;
- звернення стягнення на рухоме майно відповідно до рішення суду, винесеного за позовом, який стосується виконання незабезпечених зобов'язань боржника;
- арешт на рухоме майно на підставі рішень уповноважених органів;
- інші обтяження рухомого майна, які кваліфікуються публічними [1].

Як бачимо, в переліку публічних обтяжень також відсутня згадка про заборону на транспортні засоби, що накладає нотаріус. Отже, на нашу думку, проведення реєстрації накладеної нотаріусом заборони на транспортний засіб у реєстрі обтяжень, не вбачається можливим. Хоча, як відомо, розробники даного реєстру передбачили реєстрацію в ньому накладеної нотаріусом заборони на транспортні засоби. Але це вже питання до розробників, а також до держателів цього реєстру.

Складно здогадатись, для чого було запроваджено нотаріальну дію з накладання заборони на транспортні засоби, оскільки в Державному реєстрі передбачено можливість реєстрації застави майна, що виникає на підставі договору. Накладання заборони на транспортні засоби фактично дублює цю реєстрацію, та, як зазначалось вище, виконати процедуру реєстрації накладеної заборони на транспортні засоби в реєстрі з дотриманням норм чинного законодавства неможливо, оскільки законодавством така процедура не передбачена. А без такої реєстрації втрачається сенс у самій нотаріальній дії.

Література

2. Про забезпечення вимог кредиторів та реєстрацію обтяжень: Закон України від 18.11.2003 // Відомості Верховної Ради України.– 2012.– № 21.– Ст.197.

3. Про затвердження Порядку ведення Державного реєстру обтяжень рухомого майна: Постанова Кабінету Міністрів України № 830 від 05.07.2004// Офіційний вісник України.– 2004.– № 27.– том 1.– Ст. 196.

ОКРЕМІ ЕЛЕМЕНТИ ДОГОВОРУ ПОВІТРЯНОГО ПЕРЕВЕЗЕННЯ ПАСАЖИРІВ, БАГАЖУ ТА ВАНТАЖІВ В УКРАЇНІ

Значення повітряного транспорту важко переоцінити, адже його головна перевага полягає у швидкості доставки пасажирів або вантажів на великі відстані (середня відстань доставки одного пасажирів повітряним транспортом у 10-15 разів більша від аналогічної на залізничному транспорті).

Повітряні перевезення в Україні регулюються відповідно до положень Цивільного кодексу України від 16 січня 2003 року (далі – ЦК України), Господарського кодексу України від 16 січня 2003 року (далі – ГК України), Повітряного кодексу України від 19 травня 2011 (далі – ПК України), а також Закону України "Про відповідальність перевізників під час здійснення міжнародних пасажирських перевезень" від 2 грудня 2010 року, Наказу Міністерства транспорту та зв'язку України № 216 від 23 квітня 2010 року "Про затвердження Правил повітряних перевезень пасажирів і багажу", іншими нормативними актами та загальними положеннями про правила перевезення та надання послуг. Враховуючи активну участь України у світовому економічному співтоваристві, все частіше використовуються норми міжнародних транспортних угод і конвенцій при регулюванні повітряних перевезень. Вони мають важливе значення при здійсненні міжнародних перевезень, а також слугують прикладом для уніфікації українського транспортного законодавства. Серед них Конвенція для уніфікації деяких правил міжнародних повітряних перевезень (Монреаль, 28 травня 1999 року, набрала чинності для України від 6 травня 2009 року), Варшавська конвенція (Варшава, 12 жовтня 1929, набрала чинності для України від 14 листопада 1959 року), та додаткові до них конвенції і протоколи.

Суб'єктами правовідносин в сфері повітряного перевезення пасажирів відповідно до законодавства України є авіаційний перевізник і пасажир.

Авіаційний перевізник – це суб'єкт господарювання, що надає послуги з перевезення пасажирів, вантажу, пошти повітряним транспортом, виконує перевезення пасажирів та (або) вантажу за плату та (або) за наймом, має ліцензію на провадження діяльності з перевезення паса-

жирів та (або) вантажу повітряним транспортом, яка видається уповноваженим органом з питань цивільної авіації згідно із законодавством України, а також отримав від уповноваженого органу з питань цивільної авіації відповідний документ на право експлуатації певної повітряної лінії (п.8 ст. 1. п.1, 3 ст. 92 ПК України). Іноземний авіаперевізник може, за умови наявності відповідної ліцензії та сертифікату відповідного державного органу держави, в якій він отримав ліцензію для здійснення повітряних перевезень, здійснювати повітряні перевезення до або з України, у межах території України та повітряні перевезення, що передбачають посадку з комерційною метою на території України, виключно в обсягах і на умовах, визначених наданими йому уповноваженим органом з питань цивільної авіації правами на експлуатацію певних повітряних ліній (ст. 95 ПК України).

Пасажи́р – фізична особа, яка перевозиться повітряним судном за згодою перевізника відповідно до договору перевезення, крім членів екіпажу та додаткових спеціалістів на борту повітряного судна, працівників експлуатанта повітряного судна, уповноваженого представника відповідного національного органу регулювання та осіб, які супроводжують вантаж (п. 75 ст. 1 ПК України).

Суб'єктами повітряного перевезення вантажів є перевізник, відправник і одержувач. Об'єктом є вантаж, тобто будь-яке майно, що перевозиться на борту повітряного судна, крім пошти, бортових припасів і багажу, що перевозяться згідно з багажною квитанцією (п. 24 ст. 1 ПК України).

Повітряні перевезення здійснюються на підставі договору, загальні положення про який містяться у нормах глави 64 ЦК України.

Отже, за договором перевезення пасажирів та багажу одна сторона (перевізник) зобов'язується перевезти другу сторону (пасажирів) до пункту призначення, а в разі здавання багажу – також доставити багаж до пункту призначення та видати його особі, яка має право на одержання багажу, а пасажир зобов'язується сплатити встановлену плату за проїзд, а у разі здавання багажу – також за його провезення (ч. 1 ст. 910 ЦК України).

Водночас, за договором повітряного перевезення вантажів одна сторона (перевізник) зобов'язується доставити довірений їй другою стороною (відправником) вантаж до пункту призначення та видати його особі, яка має право на одержання вантажу (одержувачеві), а відправник зобов'язується сплатити за перевезення встановлену плату (ч. 1 ст. 909 ЦК України).

Договір повітряного перевезення пасажирів є двостороннім догово-

ром, укладеним на користь третьої сторони (одержувача), яка не бере участі в укладанні договору, але вважається такою, яка погодиться на умови, викладені на його користь.

Зазначеним договорам властивий двосторонній характер, обумовлений взаємним виникненням у кожній зі сторін прав та обов'язків. Зокрема, авіаперевізник бере на себе обов'язок перевезти пасажирів або вантаж до пункту призначення, а пасажир або відправник – сплатити плату за надання такої послуги. У свою чергу за пасажиром (відправником) завжди залишається право відмовитися від повітряного перевезення і одержати назад суму грошей у порядку, встановленому законодавством України.

Література

1. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV // Відомості Верховної Ради України.– 2003.– №№ 40-44 – Ст. 356.
2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV// Відомості Верховної Ради України.– 2003.– № 18, № 19-20, № 21-22.– Ст. 144.
3. Повітряний кодекс України від 19.05.2011 р. № 3393-VI // Відомості Верховної Ради України.– 2011.– № 48.– Ст. 536.
4. Суханов Е.А. Гражданское право: В 4-х т.– Т.4: Обязательственное право: учебник/ отв. ред.– Е. А. Суханов.– 3-е изд., перераб. и доп. М.: Волтерс Клувер. 2008.– 755с.

УДК 347.2 (043.2)

Білоусов В. М.,
старший викладач,
Гутій В. І.,
студентка,

Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ДЕЯКІ АСПЕКТИ РЕГУЛЮВАННЯ ВІДНОСИН З НАБУТТЯ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ МАЙНА БЕЗ ДОСТАТНЬОЇ ПРАВОВОЇ ПІДСТАВИ

Цивільне право покликане притаманними йому засобами забезпечити в суспільстві нормальну циркуляцію матеріальних цінностей, закріплення їх за тими особами, яким вони належать. У випадках, коли цей процес в тій чи іншій ланці виявляється порушеним, вступають в дію захисні механізми, в числі яких помітна роль відводиться інституту кондикційних зобов'язань.